

1BP302 - BANKOVNICTVÍ I



WWW.VSE.CZ



BANKING IN THE CLOUD

Zdroj: m.enternews.vn

Petr Teplý **Depozitní produkty**

Katedra bankovníctví a pojišťovnictví
Fakulta financí a účetnictví
VŠE v Praze



EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání



únor 2018 (40 slidů)

Zpracováno v rámci projektu OPVVV CZ.02.2.69/0.0/0.0/16_015/0002342

Toto dílo podléhá licenci Creative Commons
Uveďte původ - Zachovejte licenci 4.0 Mezinárodní



BANKOVNÍ PRODUKTY

1. **Charakteristika bankovních produktů**
2. **Klientské bankovní účty**

1. Charakteristika bankovních produktů



- společné rysy bankovních produktů:
 - služba nemateriální povahy,
 - dualismus,
 - vzájemná propojenost a podmíněnost

Nemateriální charakter

- nejsou skladovatelné (banka se nemůže předzásobit),
- jsou abstraktní (nejsou viditelné),
- nejsou patentovatelné.

Dualismus

- *hodnotová stránka* - v peněžních jednotkách,
- *věcná stránka* - počet jednotlivých produktů

Vzájemná propojenost a podmíněnost

- produkty nemohou fungovat jeden bez druhého,
- vědomé propojování některých produktů s cílem nabídnout klientovi lepší služby,
- nutno zohlednit strukturu nabízených produktů a výši ceny.

1.2 Systematizace bankovních produktů

- *podle odrazu v bilanci* (aktivní, pasivní, neutrální obchody),
- *podle účelu užití* (finančně úvěrové, vkladové, platební, investiční bankovníctví, pokladní a směnárenské),
- *podle klientského segmentu* (retailové, whosalové).

1.3 Cena bankovních produktů

- *cíl cenové politiky*: stanovení takových cen, které zajistí rentabilitu banky, zvýší její konkurenceschopnost, odráží nákladovost banky s daným produktem
- *druhy cen bankovních produktů*: úroky, provize a prémie, přímé poplatky, nepřímé poplatky.
- *Způsob stanovení ceny*:
 - ▣ hodnotový objem,
 - ▣ jednotlivý produkt,
 - ▣ hodnotový výsledek,
 - ▣ čas.



Zdroj: dumfinanci.cz

DEPOZITNÍ PRODUKTY

1. **Úročení depozitních vkladů**
2. **Struktura depozitních produktů**

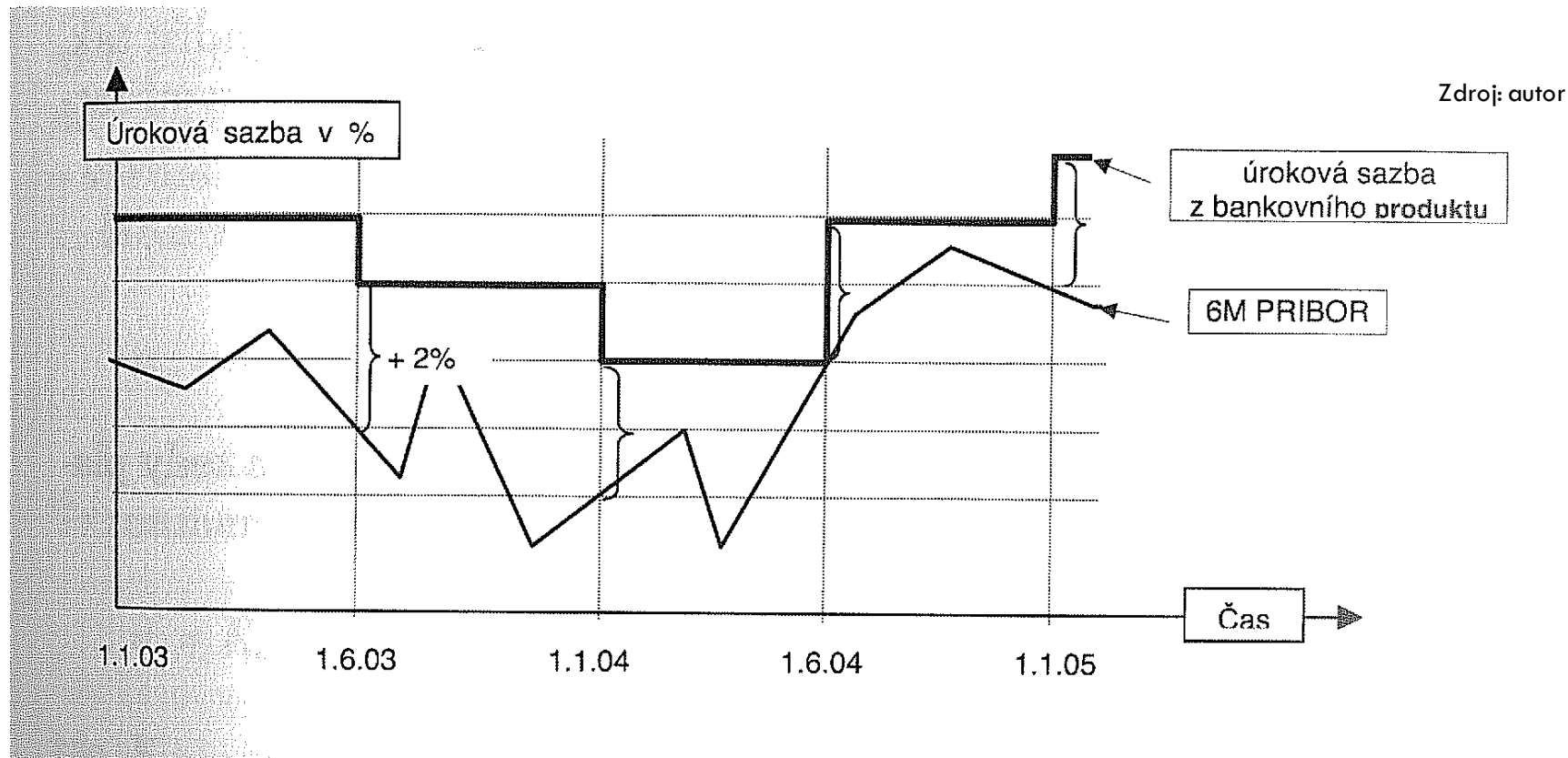


Zdroj: qwoter.com

1 Úročení depozitních produktů

- *úroková sazba* – relativní míra úroku, vyjadřována v procentech na roční bázi (p.a.),
- *způsob úročení*:
 - ▣ fixní (konstantní, progresivní, degresivní),
 - ▣ pohyblivé (vazba na určitou referenční úrokovou sazbu s nepravidelným či pravidelným přizpůsobováním).
- *důležité zohlednit*:
 - ▣ daňové sazby,
 - ▣ míru inflace a jiné.

Princip pohyblivého úročení ve vazbě na referenční sazbu PRIBOR



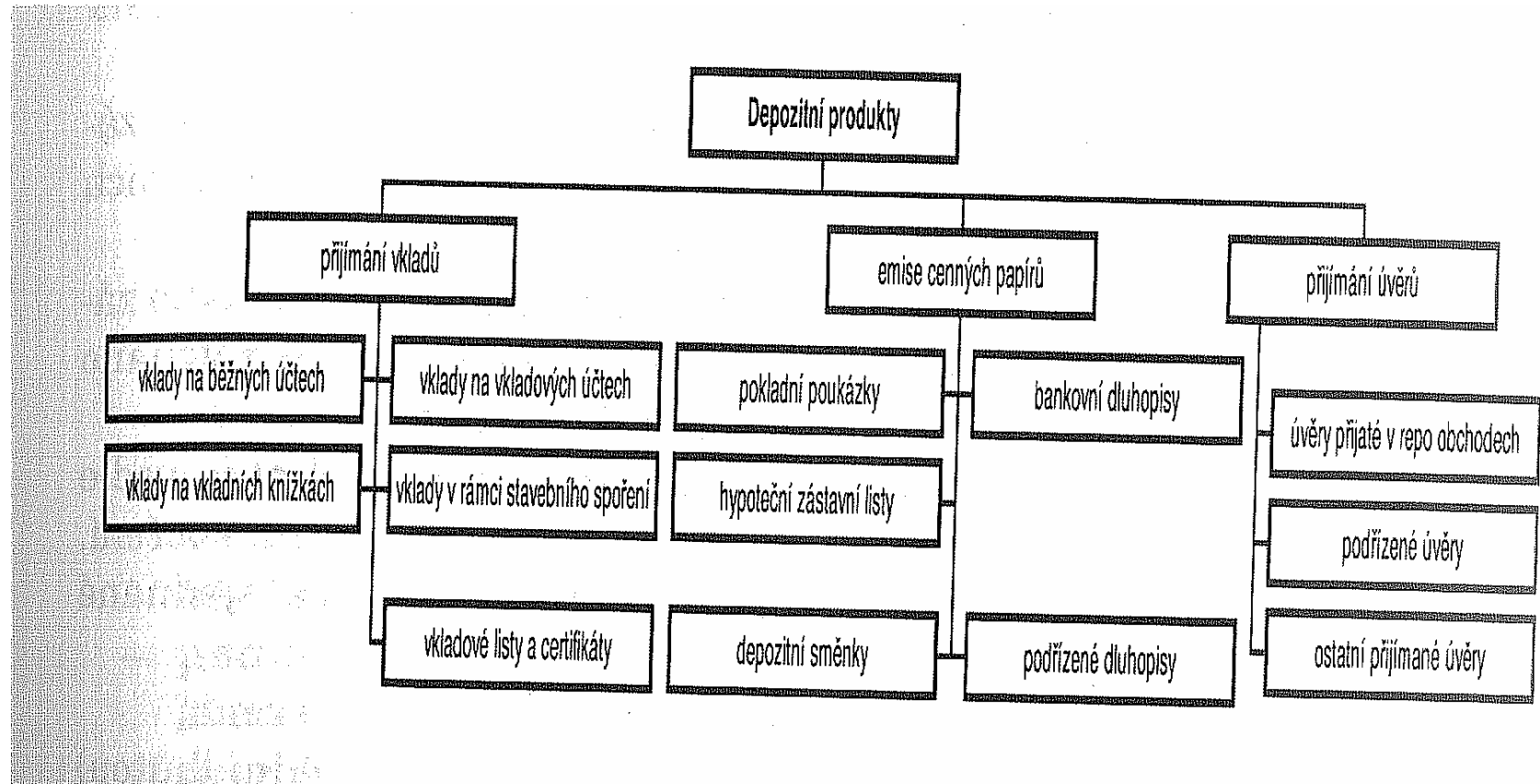
úrok z produktu = PRIBOR + 2 %, interval přizpůsobení = 6 měsíců

- 
1. Úročení depozitních vkladů
 2. **Struktura depozitních produktů**

2 Struktura depozitních produktů

- přijímání vkladů,
- emise dluhových cenných papírů,
- přijímání úvěrů,
- *rozdíly v charakteristice depozitních produktů:*
 - ▣ právní úprava,
 - ▣ způsob stanovení a výše úroků a jejich zdanění,
 - ▣ výše rizika spojená s daným produktem,
 - ▣ regulační pravidla,
 - ▣ likvidita a sekundární obchodovatelnost,
 - ▣ povinnost vytvářet povinné minimální rezervy,
 - ▣ využití získaných zdrojů bankou.

Základní členění depozitních bankovních produktů



Zdroj: autor

Struktura vkladů

- dle právní úpravy:
 - vklady na běžných účtech,
 - vklady na vkladových účtech,
 - vklady na vkladních listech,
 - jiné formy vkladů,
 - vklady v rámci stavebního spoření,
- dle splatnosti:
 - netermínované,
 - krátkodobé,
 - střednědobé,
 - dlouhodobé.



Zdroj: [istockphoto.com](https://www.istockphoto.com)

Struktura dluhových cenných papírů

- bankovní dluhopisy,
- hypoteční zástavní listy,
- depozitní směnky,
- podřízené dluhopisy

Struktura přijatých úvěrů

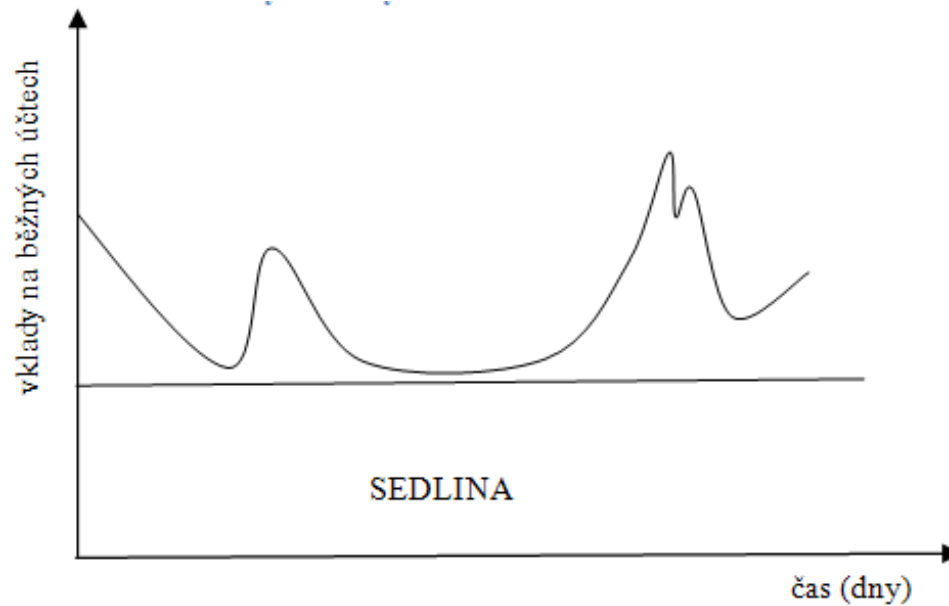
- úvěry přijaté v repo obchodech,
- podřízené úvěry,
- ostatní formy přijatých úvěrů.

2.1 Vklady na běžných účtech

- klient má možnost disponovat s vkladem bez jakéhokoliv omezení,
- slouží klientům bank především k likvidnímu uložení dočasně volných prostředků a provádění bezhotovostního platebního styku,
- ze zůstatku BÚ platí banka majiteli účtu úrok,
- *právní úprava*: obchodní zákoník, Všeobecné obchodní podmínky ČNB,
- *zřízení* na základě písemné smlouvy (označení majitele účtu, měna, stanovení úrokové sazby, poplatky, atd.),
- *podpisový vzor*: možnost disponovat s prostředky na účtu,
- *povinnost banky*: přijímat na BÚ peněžité vklady a bezhotovostní platby, provést výplaty a platby
- *zrušení BÚ*: na základě písemné výpovědi,
- *význam pro banky*: existence sedliny.



Sedlina s vklady na běžných účtech



Pramen: vlastní zpracování

Úročení běžných účtů u vybraných bank

banka	účet	klient	elektronické ovládání	sazba	min. zůstatek	platební
ČSOB	Studentské konto	student VŠ	ano	1.20%	200,-	d
Komerční banka	Gaudeamus	student VŠ	ano	1.15%	0,-	d
ČSOB	Junior konto	mládežník	ne	0.80%	-	d
Česká spořitelna	Sporožiro	občan	ano	0.50%	100,-	kreditní/d
Česká spořitelna	Běžný účet	firma	ano	0.50%	2 500,-	kreditní/d
Živnostenská banka	Běžný účet	firma	ano	0.50%	0,-	d
MONETA	Běžný účet	firma	ano	0.50%	500,-	d
Komerční banka	A-konto	občan	ano	0.35%	0,-	kreditní/d
Komerční banka	Expreskonto	občan	ano	0.35%	0,-	kreditní/d
ČSOB	Aktivní konto	občan	ne	0.35%	-	d
ČSOB	Aktivní konto +	občan	ne	0.35%	-	d
ČSOB	Podnikatelské konto+	firma + živnost	ano	0.30%	0,-	d
ČSOB	Firemní konto	firma + živnost	ne	0.30%	-	d
ČSOB	Firemní konto +	firma + živnost	ne	0.30%	-	d
ČSOB	Obchodní konto	firma	ne	0.30%	-	d
ČSOB	Obchodní konto	firma	ne	0.30%	-	d
Živnostenská banka	Běžný účet	občan	ano	0.25%	0,-	d
ČSOB	Osobní konto +	občan	ano	0.20%	200,-	d
eBanka	Základ	občan	ano	0.15%	0,-	d
eBanka	Plus	občan	ano	0.15%	0,-	d
eBanka	Základ firemí	firma	ano	0.15%	0,-	d
eBanka	Plus firemní	firma	ano	0.15%	0,-	d
eBanka	Student firemní	firma	ano	0.15%	0,-	d
eBanka	Student	občan	ano	0.15%	0,-	d
ČSOB	Běžný účet	občan + firma	ano	0.10%	0,-	d
Komerční banka	Běžný účet pro firmy	firma + živnost	ano	0.10%	0,-	d
MONETA	Běžný účet	občan	ano	0.10%	100,-	d
Komerční banka	Běžný účet	občan	ano	0.05%	0,-	d
UniCredit Bank	Osobní účet	občan	ano	0.00%	1 000,-	kreditní/d
UniCredit Bank	COMBI-Konto	občan	ano	0.00%	1 000,-	kreditní/d
UniCredit Bank	Běžný účet	firma	ano	0.00%	1 000,-	d
UniCredit Bank	BÚ podnikatelský	občan	ano	0.00%	1 000,-	kreditní/d

Úročení běžných účtů u České spořitelny

Neziskové organizace

Běžné účty



Tisknout



Poslat

Úrokové sazby - Běžné účty

Podnikatelské konto Klasik České spořitelny

platnost: 1.11.2013 měna: Kč

kreditní zůstatek	0,01 %
nepovolený debetní zůstatek	25,00%

Podnikatelské konto Maxi České spořitelny

platnost: 1.11.2013 měna: Kč

kreditní zůstatek	0,01 %
nepovolený debetní zůstatek	25,00%

Spořicí účet k Podnikatelskému kontu Maxi České spořitelny

platnost: 1.6.2015 měna: Kč

část kreditního zůstatku do 999.999,99 Kč	0,30 %
část kreditního zůstatku od 1 000 000 Kč a více	0,01 %

Firemní účet České spořitelny

Firemní účet České spořitelny bez Zvýhodněného úročení

platnost: 16.8.2010 měna: Kč

úroková sazba p.a.	0,01 %
--------------------	--------

Firemní účet České spořitelny se Zvýhodněným úročením

kreditní zůstatek

platnost: 1.11.2015 měna: Kč

1. pásmo	2. pásmo	3. pásmo	4. pásmo	5. pásmo
< 50000,-	≥ 50000,- < 100000,-	≥ 100000,- < 150000,-	≥ 150000,- < 200000,-	≥ 200000,-
0,10 %	0,10 %	0,20 %	0,20 %	0,01 %

Zdroj: autor

2.2 Vklady na vkladových účtech

- *druhy:*
 - netermínované vklady,
 - jednorázové vklady na pevnou lhůtu (*termínované vklady*),
 - postupné vklady na pevnou lhůtu (*spořicí účty*),
 - vklady s postupnou splatností (*bankovní renta*),
 - jednorázové vklady s výpovědní lhůtou,
 - postupné vklady s výpovědní lhůtou.

- *význam pro banku:*
 - ▣ důležitý zdroj financování (sedlina),
 - ▣ nízké obslužné náklady,
 - ▣ PMR shodné jako u vkladů na viděnou.



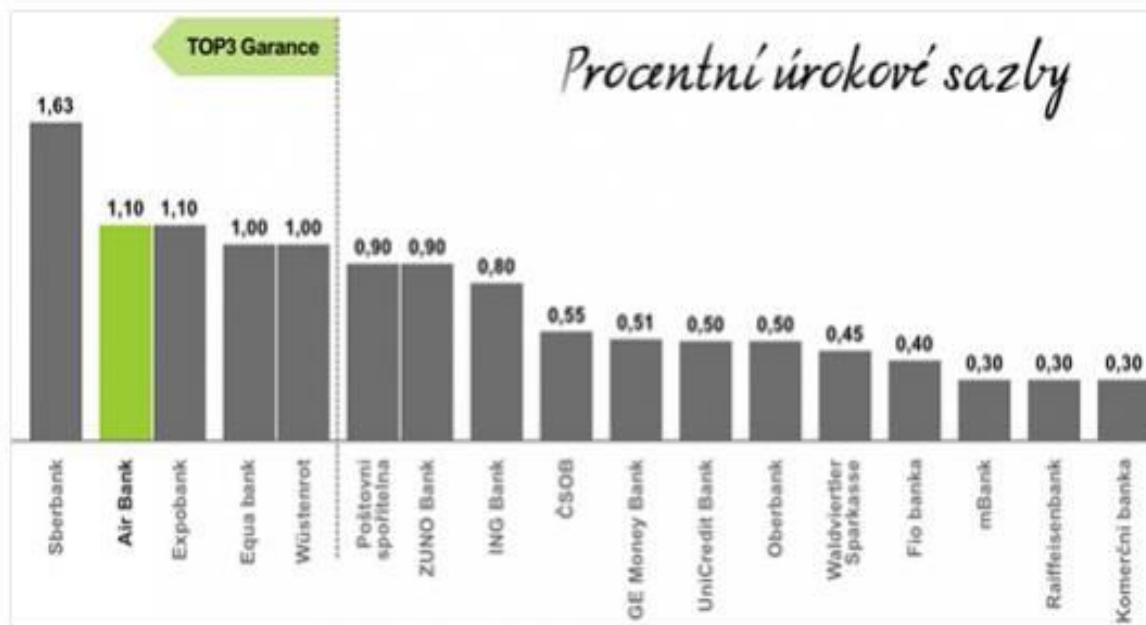
Zdroj: dagangadil.com

Úročení spořicíh účtů v 2014

13. 11. 2014
09:43

Za světa spořicíh účtů: Blíží se zimní spánek?

▼ Líbí, nelíbí?



Úročení spořicích účtů v 2018

 Equa bank	Equa bank Spořicí účet HIT Více informací	Maximální úrok 0,80 %
 ING	ING Konto Více informací	Maximální úrok 0,50 %
 Equa bank	Equa bank Spořicí účet EXTRA v EUR Více informací	Maximální úrok 0,20 %
 MONETA	MONETA Money Bank Spořicí účet Gold Více informací	Maximální úrok 1,10 %
 air/bank <small>1 banku můžete mít všude</small>	Air Bank Spořicí účet Více informací	Maximální úrok 1,00 %
 SBERBANK	Sberbank FÉR spoření PLUS Více informací	Maximální úrok 0,83 %

Vkladové produkty u České spořitelny v Kč

Účinnost: 1.11.2012

Měna: Kč

	< 100000,-	≥ 100000,- < 250000,-	≥ 250000,- < 500000,-	≥ 500000,- < 1000000,-	≥ 1000000,-
7 dní*	0,10%	0,10%	0,10%	0,10%	0,10%
14 dní*	0,10%	0,10%	0,10%	0,10%	0,10%
1 měsíc	0,10%	0,10%	0,15%	0,15%	0,15%
2 měsíce*	0,10%	0,10%	0,15%	0,15%	0,15%
3 měsíce	0,15%	0,20%	0,25%	0,30%	0,35%
4 měsíce*	0,15%	0,20%	0,25%	0,30%	0,35%
5 měsíců*	0,15%	0,20%	0,25%	0,30%	0,35%
6 měsíců	0,35%	0,40%	0,40%	0,45%	0,50%
7 měsíců*	0,35%	0,40%	0,40%	0,45%	0,50%
8 měsíců*	0,35%	0,40%	0,40%	0,45%	0,50%
9 měsíců*	0,35%	0,40%	0,40%	0,45%	0,50%
10 měsíců*	0,35%	0,40%	0,40%	0,45%	0,50%
11 měsíců*	0,35%	0,40%	0,40%	0,45%	0,50%
12 měsíců	0,55%	0,60%	0,60%	0,65%	0,70%
18 měsíců	0,65%	0,70%	0,70%	0,75%	0,80%
24 měsíců	0,90%	0,90%	0,95%	0,95%	1,00%
36 měsíců	1,00%	1,05%	1,05%	1,10%	1,20%
48 měsíců	1,10%	1,15%	1,15%	1,20%	1,50%

Zdroj: <http://www.csas.cz/banka/nav/podnikatele-firmy-a-institute/neziskove-organizace/u-rokove-sazby-d00009391>

Úročení termínovaných vkladů ANO spotřební družstvo

Délka vkladu / Vklad v Kč	10 000 - 99 999,99	100 000 - 249 999,99	250 000 - 499 999,99	500 000 - 999 999,99	1 000 000 - 2 499 999,99	2 500 000 a více
3 měsíce	1,10 %	1,10 %	1,10 %	1,10 %	1,10 %	1,10 %
6 měsíců	1,60 %	1,60 %	1,60 %	1,60 %	1,60 %	1,60 %
1 rok	2,10 %	2,10 %	2,10 %	2,10 %	2,10 %	2,10 %
2 roky	2,80 %	2,80 %	2,80 %	2,80 %	2,80 %	2,80 %
3 roky	2,90 %	2,90 %	2,90 %	2,90 %	2,90 %	2,90 %
4 roky	3,30 %	3,30 %	3,30 %	3,30 %	3,30 %	3,30 %
5 let	3,60 %	3,60 %	3,60 %	3,60 %	3,60 %	3,60 %

Zdroj: <http://www.anosd.cz/urokove-sazby>

Úročení depozitních produktů

26

- úrok je pojmovým znakem smlouvy o vkladovém účtu (banka se smluvně zavazuje úročit svěřené prostředky) →
- nelze sjednat nulový úrok
- podpůrný způsob stanovení úrokové sazby polovinou lombardní sazby
- úroková sazba - fixní
 - proměnlivá

pokračování

27

- úroky splatné podle úpravy ve smlouvě
- u vkladů nad 1 rok – po uplynutí kalendářního roku
- dispozice úrokovým výnosem
- úročení - pásmové
 - progresivní
 - degresivní
- relace úrokových sazeb u depozit

Klientská depozita v české bankovním sektoru – historický vývoj

28

	Objem v mil. Kč (31. 12. 2007)	Podíl (31. 12. 2007)	Objem v mil. Kč (31. 12. 2013)	Podíl (31. 12. 2013)
Vklady netermínované	1 271 355	53,7 %	2 108 697	63,1 %
- Vklady na běžných účtech (vč. kontokorentních)	1 220 838	51,5%	1 639 246	49,1 %
- Další netermínované vklady (spořicí účty atd.)	50 517	2,1 %	469 451	14,1 %
Termínové vklady včetně vkl. certifikátů	582 465	24,6 %	504 633	15,1 %
Úsporné vklady	90 732	3,8 %	51 221	1,5 %
Vklady ve stavebním spoření	384 528	16,2 %	425 591	12,7 %
Účelově vázané vklady	3 263	0,1 %	3 045	0,1 %
Ostatní přijaté úvěry včetně repoobchodů	36 467	1,5 %	245 976	7,4 %
Podřízené vklady, podřízené úvěry (přijaté)	200	0,0 %	905	0,0 %
Vklady klientů celkem	2 369 009	100,0 %	3 340 068	100,0 %

Zdroj: Mejstřík, M. et al. (2014). Bankovníctví v teorii a praxi, Praha: Nakladatelství Karolinum

Vklady v domácností

	2016		2017					
	září		červenec		srpen		září	
	Sazba (% p.a.)	Objem (mld. Kč)	Sazba (% p.a.)	Objem (mld. Kč)	Sazba (% p.a.)	Objem (mld. Kč)	Sazba (% p.a.)	Objem (mld. Kč)
(1) Vklady domácností²⁾								
(1.1) Jednodenní ³⁾	0,13	1 604,1	0,10	1 814,2	0,10	1 823,8	0,10	1 835,9
z toho: běžné účty	0,06	994,4	0,04	1 159,6	0,04	1 166,2	0,04	1 174,7
(1.2) S dohodnutou splatností	0,90	2,9	0,46	3,3	0,32	6,2	0,41	3,4
z toho: do 2 let včetně	0,89	2,6	0,38	3,0	0,25	5,7	0,33	3,1
(1.3) S výpovědní lhůtou ^{3, 4)}	1,06	247,5	1,07	228,2	1,06	225,5	1,06	223,9
(1.3.1) Do 3 měsíců včetně	1,17	220,4	1,19	202,6	1,19	200,1	1,19	198,7
(1.3.2) Nad 3 měsíce	0,17	27,0	0,10	25,5	0,10	25,4	0,10	25,2
(2) Vklady nefinančních podniků								
(2.1) Jednodenní ³⁾	0,05	631,1	0,03	726,4	0,03	735,3	0,03	731,5
(2.2) S dohodnutou splatností	0,07	19,6	0,03	19,8	0,08	11,9	0,06	17,7
z toho: do 1 roku včetně	0,07	19,5	0,03	19,4	0,08	11,8	0,06	17,6

2.3 Vklady na vkladních knížkách

- vklady slouží k dlouhodobějšímu uložení prostředků klienta, přičemž dispozice s vkladem je možná pouze proti předložení vkladní knížky,
- je možné na ně poukazovat platby, ale nikoli z nich převodem platit,
- v současné době vystavovány pouze na jméno,
- *druhy:*
 - ▣ obyčejné vkladní knížky,
 - ▣ výherní vkladní knížky,
 - ▣ na doručitele (do r. 2001).



Výhody vkladních knížek

- relativně likvidní (ale nelze z nich provádět platby),
- dle potřeby lze měnit zůstatek (vybírat nebo ukládat),
- velké možnosti přizpůsobení podle požadavků,
- tradice,
- pro banky představují důležitý zdroj refinancování.

Výše a způsob úročení

- nižší než u srovnatelných termín. depozit,
- nízká citlivost na změny tržních úrokových sazeb.

Poskytovatelé vkladních knížek

□ Banky:

□ Česká spořitelna,



Zdroj: česká spořitelna

□ Era,



Zdroj: česká pošta



Zdroj: era

□ Volksbank - vkladní knížky má stále v nabídce, aktivně je již však nenabízí,



Zdroj: volksbank

□ Waldviertler Sparkasse von 1842.



Waldviertler Sparkasse von 1842

Zdroj: SPARKASSE

□ Družstevní záložny:

□ Moravský Peněžní ústav – spořitelní družstvo,

□ CREDITAS – spořitelní družstvo.



Zdroj: moravský peněžní ústav



Zdroj: CREDITAS

Úročení vkladních knížek Era

The screenshot shows the Era website interface. At the top, there is a red header with the Era logo, a search bar containing "Poštovní půjčka", and a "HLEDAT" button. To the right, there is a "Kontakty" button and a "PŘIHLÁŠIT SE" button. Below the header, a navigation bar includes "Lidé", "Účty", "Spoření a investice" (highlighted), "Bydlení", "Pojistění", "Půjčky", "Ostatní", and "Podnikatelé a organizace".

Vkladní knížka

Popis produktu

Ceník

Úrokové sazby >

Spočítejte si

Co je nutné k založení

Dokumenty ke stažení

Vkladní knížka

Denní zůstatek	Bez výpovědní lhůty	Výpovědní lhůta 3 měsíce	Výpovědní lhůta 6 měsíců	Výpovědní lhůta 12 měsíců	Výpovědní lhůta 24 měsíců
0 Kč a více	0,01%	0,05%	0,05%	0,10%	0,15%

Vyhlašovány roční úrokové sazby (p.a.)
Minimální částka prvního vkladu a zůstatku Vkladní knížky a Vkladní knížky místní je 50 Kč. Platnost od 1. 11. 2016

Zdroj: <https://www.erasvet.cz/fyzicke-osoby/sporeni-a-investice/stranky/vkladni-knizka/urokove-sazby.aspx>

2.4 Vklady v rámci stavebního spoření

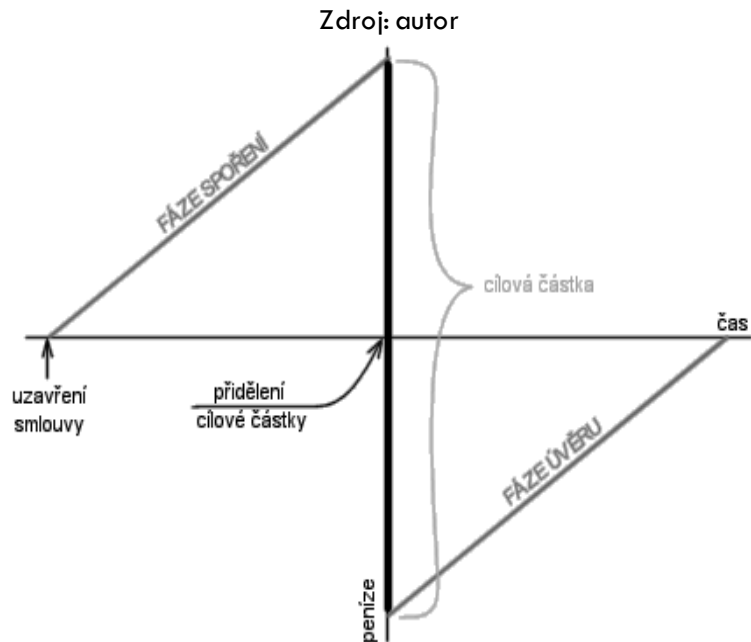


Zdroj: [mojepoplatky](#)

- nutno jej chápat komplexněji (přijímání vkladů od účastníků s.s., poskytování úvěrů s.s., poskytování státní podpory FO),
- stavební spoření vzniklo za účelem umožnit širokému spektru obyvatel formou výhodných podmínek spoření řešit a realizovat vlastní bytovou otázku,
- účastníci s.s. po jistou dobu spoří a následně získávají nejen zpět své zúročené úspory, ale při splnění určitých podmínek i nárok na poskytnutí účelového s.s.
- podmínky s.s. jsou pevně stanoveny při uzavření smlouvy a nelze je v průběhu měnit.

Fáze stavebního spoření

- *průběh:*
 - ▣ spoření,
 - ▣ přidělení úvěru,
 - ▣ splácení úvěru.



Zdroj: Raiffeisen stavební spořitelna



Na těchto základech můžete stavět

Zdroj: česká stavební spořitelna



**STAVEBNÍ
SPOŘITELNA**
ČESKÉ SPOŘITELNY

Zdroj: stavební spořitelna



wüstenrot
STAVEBNÍ SPOŘITELNA

Zdroj: Wustenrot Stavební
spořitelna

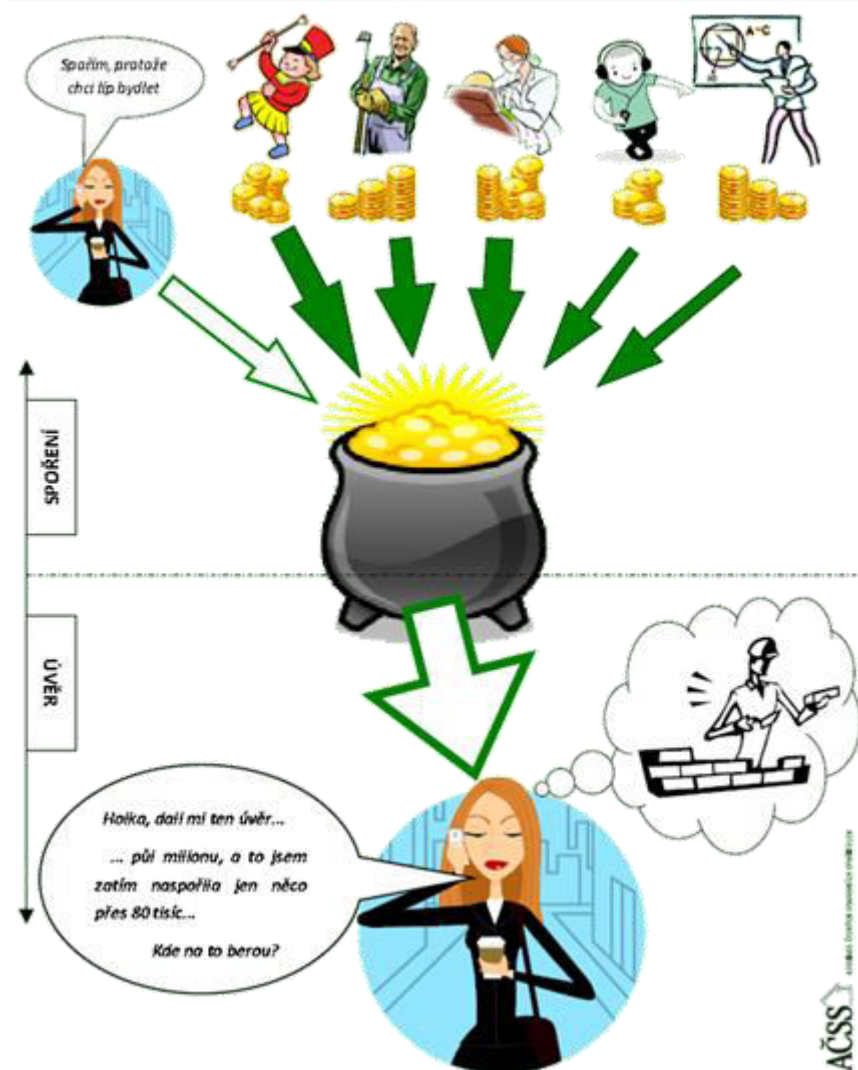


MODRÁ PYRAMIDA
STAVEBNÍ SPOŘITELNA

Zdroj: Modrá pyramida

Kde se berou peníze ve stavebních spořitelnách?

- Peníze pocházejí z vkladů klientů, ať těch, kteří spoří za účelem naspořit si na bydlení, vzít si později na bydlení úvěr a nebo jen spořit s tím, že po zákonem stanovenou dobu nebudou mít své peníze k dispozici, ale poskytnou je tzv. kolektivu k dispozici.
- Klient, který pouze spoří a nebere si úvěr, kryje svými vklady potřeby úvěrových účastníků.



Vývoj výše státní podpory

	do 31.12.2003	od 1.1.2004	od 1.1.2012
Výměra státní podpory	25%	15%	10%
Max. základ pro st. podporu	18.000 CZK	20.000 CZK	20.000 CZK
Max. výše státní podpory	4.500 CZK	3.000 CZK	2.000 CZK
Délka vázací doby	5 let	6 let	6 let

Zdroj: AČSS

- nárok na výplatu státní podpory má účastník, pokud po dobu 6 let nebylo nakládáno s vkladem,
- pro získání maximální státní podpory je potřeba ročně uspořit 20 000 Kč,
- domácnosti s nižšími příjmy tak často spoří dohromady na jedné smlouvě.

Penetrace stavebního spoření v

Evropě

Stavební
spoření od

1925

1993

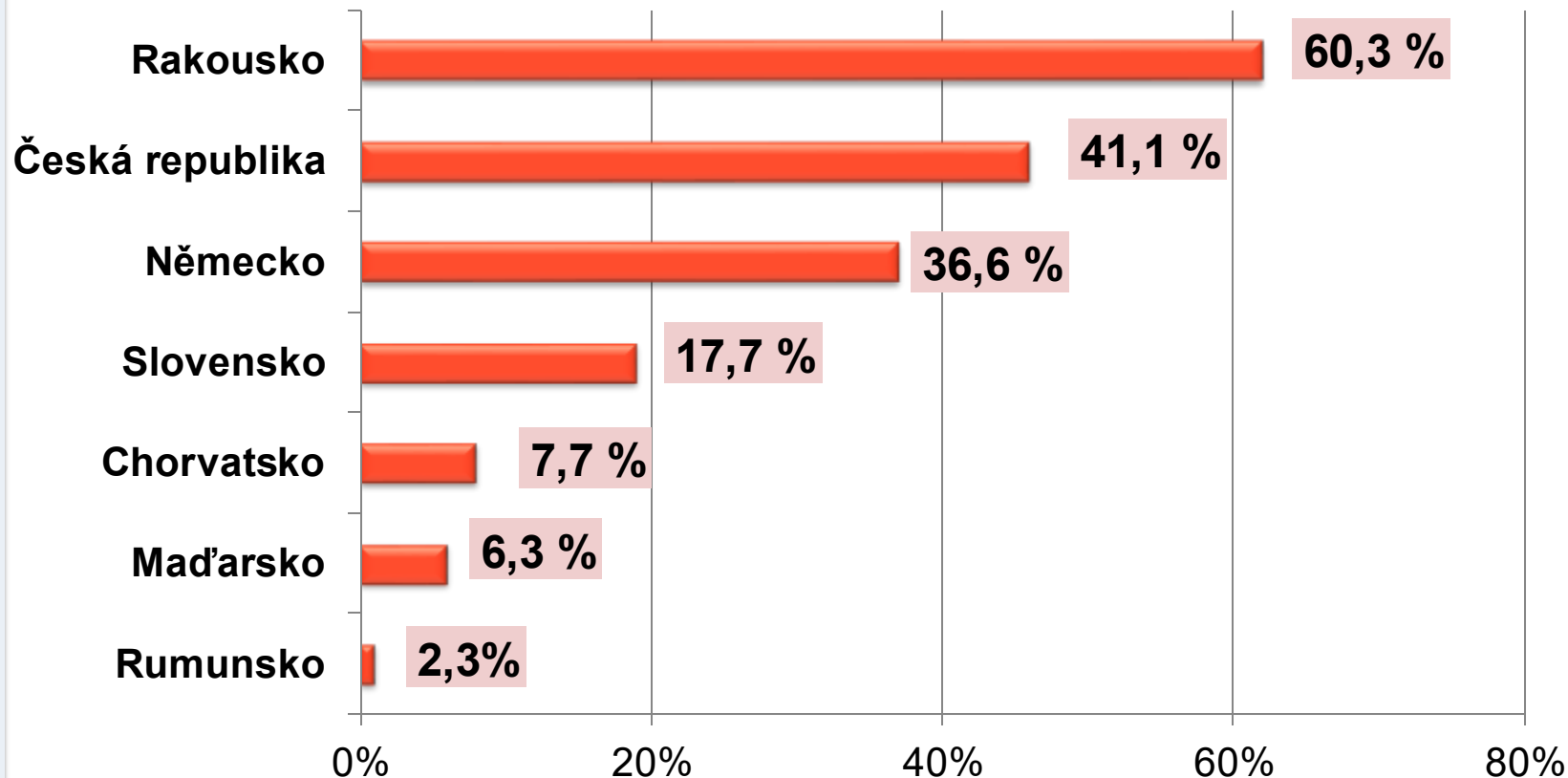
1924

1992

1998

1997

2004



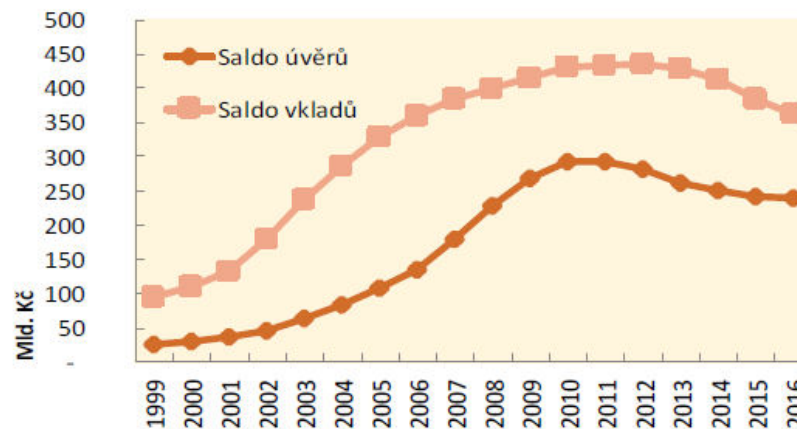
Zdroj: AČSS. Stav k 31. 12. 2012

Zdroj: Staňura, V. (2015). Stavební spoření a ČMSS, přednáška 20.2.2015

Statistika

Smlouvy ve fázi spoření	3,3 mil. ks
Vklady	363 mld. Kč
Počet úvěrů	650 tis. ks
Úvěrové saldo	241 mld. Kč
Podíl úvěrů na vkladech	64 %
Průměrný zůstatek vkladů	109 tis.
Průměrný zůstatek úvěru	370 tis. Kč

Vývoj objemu vkladů a úvěrů stavebních spořitelén mezi roky 2000 – 2016



Depozita u stavebních spořitelen: 362,6 mld. Kč k 31. 12. 2016

40

K 31. 12. (mld. Kč)	2011	2012	2013	2014	2015	2016	Meziroční změna	
							abs.	(%)
Depozita u úvěrových institucí ³	2 690,0	2 883,9	2 995,8	3 041,5	3 122,1	3 368,8	246,8	7,9
z toho stavební spoření	433,4	435,0	429,1	413,6	384,2	362,6	-21,6	-5,6
Investiční fondy	270,2	291,8	339,9	392,2	460,4	531,9	71,5	15,5
Penzijní fondy	232,1	246,6	282,3	318,7	352,6	381,6	29,0	8,2
Umístění techn. rezerv pojišťoven	381,2	403,1	424,1	431,6	413,7	429,8	16,1	3,9
Oběživo	377,9	388,9	405,4	432,2	467,1	514,3	47,2	10,1
Celkem	3 951,3	4 214,4	4 447,6	4 616,1	4 815,8	5 226,3	410,5	8,5

Zdroj: Ministerstvo financí (2017). ZPRÁVA O VÝVOJI FINANČNÍHO TRHU V ROCE 2016

20 let stavebního spoření v ČR

Objem poskytnutých úvěrů

652 miliard Kč

tolik prostředků poskytly stavební spořitelny od začátku svého působení na úvěrech ze stavebního spoření a meziúvěrech



každý druhý dům či byt byl pořízen za účasti stavebního spoření

314 miliard Kč

tolik prostředků poskytla od začátku svého působení v ČR Českomoravská stavební spořitelna



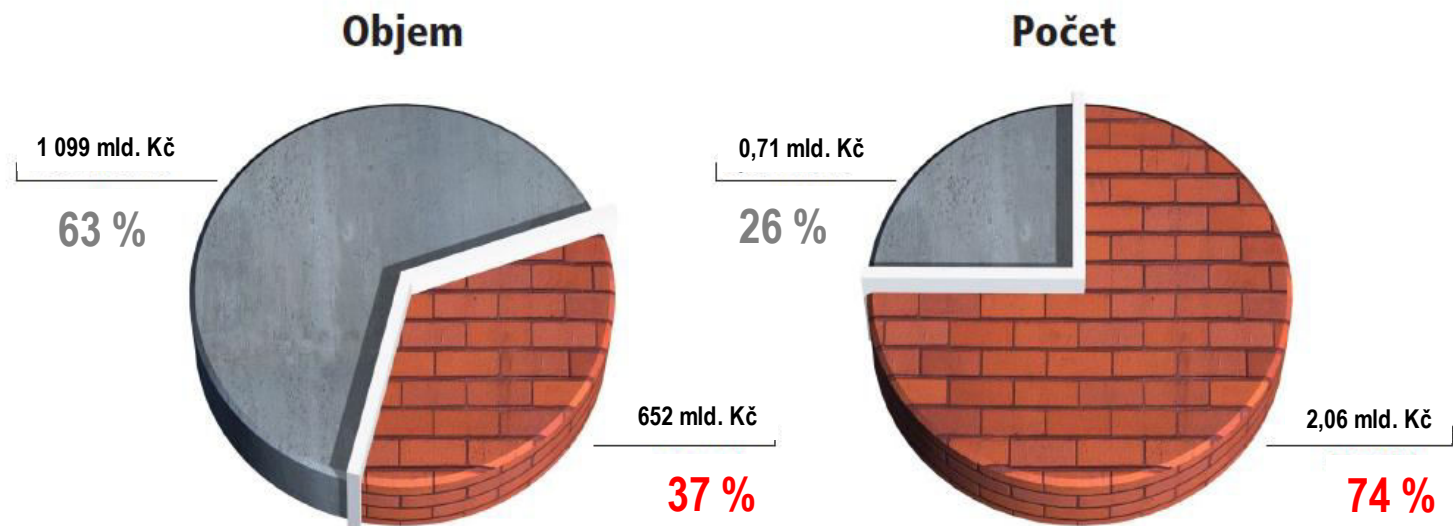
Každý čtvrtý dům či byt byl pořízen za účasti stavebního spoření ČMSS

Stav ke 30. 9. 2013

20 let stavebního spoření v ČR

Celkový objem poskytnutých úvěrů na financování bydlení

Stavební spořitelny a hypoteční banky již od počátku své činnosti poskytly na bydlení úvěry v souhrnné výši **1,75 bilionu korun.**



Zdroj: MMR, ACSS

Stav ke 30. 9. 2013

Zdroj: Staňura, V. (2014). Stavební spoření a ČMSS, přednáška 21.2.2014

2.5 Bankovní dluhové cenné papíry

- nevztahuje se na ně zákonné pojištění vkladů (vyšší riziko pro klienta, banky neplatí z těchto zdrojů příspěvek do pojištění vkladů),
- *dvě varianty:*
 - dluhopisy,
 - depozitní směnky.

Bankovní dluhopisy

- zastupitelný cenný papír, s nímž je spojeno právo na splacení dlužné částky a povinnost banky jako emitenta toto právo uspokojit,
- listinná či zaknihovaná podoba,
- zák. č. 591/1992 Sb., o cenných papírech,
- banka může vydat dluhopis, pokud ČNB schválí emisní podmínky dluhopisů,
- *splatnost*:
 - ▣ jednorázová k určitému datu,
 - ▣ ve splátkách,
- *převoditelnost*:
 - ▣ na doručitele,
 - ▣ na jméno.

- dopady na klienta:
 - ▣ obvykle mírně vyšší úroková sazba,
 - ▣ nevztahuje se na ně pojištění vkladů,
 - ▣ při koupi dluhopisů není zpravidla nutné mít otevřený účet u banky,
 - ▣ u sekundárně obchodovatelných dluhopisů vyšší likvidita
- dopady pro banku:
 - ▣ banka získává zdroje na předem stanovenou dobu,
 - ▣ spojeny s nižšími obslužnými náklady.

Hypoteční zástavní listy

- zvláštní druh bankovních dluhopisů, které mohou emitovat jen banky se speciální licencí,
- takto získané zdroje může banka použít výhradně k financování hypotečních úvěrů,
- *výhody:*
 - ▣ méně rizikové (nižší výnos),
 - ▣ dobře sekundárně obchodovatelné,
 - ▣ úrokový výnos nepodléhá dani z příjmu.



Zdroj: paradisepath.com

Depozitní směnky

- banka vystavuje ve prospěch klienta vlastní směnku a zavazuje se tak, vyplatit oprávněnému majiteli směnky v době její splatnosti směnečnou částku,
- úrokový výnos z depozitních směnek podléhá zdanění daní z příjmu,
- *výhody:*
 - ▣ vyšší výnos než u jiných depozitních produktů,
 - ▣ možnost použít směnku před její splatností,
- *nevýhody:*
 - ▣ nevztahuje se na ně zákonné pojištění vkladů.

VÁNOČNÍ EMISE 12. 12. 2012 »

Státní spořicí dluhopis	1 Diskontovaný	+3 Prémiový	5 Kuponový	+5 Reinvestiční	7 Proti-inflační
Upisovací období 1. tranše	5. 11. – 30. 11. 2012	5. 11. – 30. 11. 2012	5. 11. – 30. 11. 2012	5. 11. – 30. 11. 2012	10. 5. 2012 – 31. 5. 2012
Upisovací období 2. tranše	-	-	-	-	5. 11. – 30. 11. 2012
Datum emise tranše	12. 12. 2012	12. 12. 2012	12. 12. 2012	12. 12. 2012	12. 12. 2012
Datum splatnosti emise	12. 6. 2014	12. 12. 2015	12. 12. 2017	12. 12. 2017	12. 6. 2019
Jmenovitá hodnota 1 ks	1 Kč	1 Kč	1 Kč	1 Kč	1 Kč
Emisní kurz	97 %	100 %	100 %	100 %	100 %
Min. počet ks 1 objednávky dluhopisů	1 000 ks	1 000 ks	1 000 ks	1 000 ks	1 000 ks
Požizovací cena 1 000 ks	970 Kč	1 000 Kč	1 000 Kč	1 000 Kč	1 000 Kč
Max. hodnota objednávky na osobu	bez omezení	bez omezení	bez omezení	bez omezení	5 000 000 ks
Typ úročení	diskont*	pevná úroková sazba s premií v posledním roce	rostoucí pevná úroková sazba	rostoucí pevná úroková sazba	procentní změna indexu spotřebitelských cen
Reinvestice výnosu dluhopisu**	NE	NE	NE	ANO	ANO
Frekvence připsání výnosu dluhopisu	při splatnosti	1x ročně	1x ročně	1x ročně	2x ročně
Výplata výnosu dluhopisu	při splatnosti	1x ročně	1x ročně	při splatnosti	při splatnosti
Možnost předčasného splacení	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO
Možnost reinvestice jmenovité hodnoty	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO

* rozdíl mezi jmenovitou hodnotou dluhopisu a jeho pořizovací cenou

** výnos dluhopisu není vyplácen, ale je reinvestován připsáním dalších spořicíh dluhopisů ve výši výnosu dluhopisu na majetkový účet

Zdroj: MF - odbor 20 - Řízení státního dluhu a finančního majetku; publikováno 22.10.2012

Rozvaha banky - pasiva

Rozvaha komerční banky

<i>AKTIVA</i>	<i>PASIVA</i>
Hotovost	Depozita
Cenné papíry	
Úvěry	Mezibankovní trh
	Kapitál
Ostatní aktiva	

VĚŘITELÉ (dluhy)

AKCIONÁŘI (kapitál)

Zdroj: autor

Pasivní bankovní operace

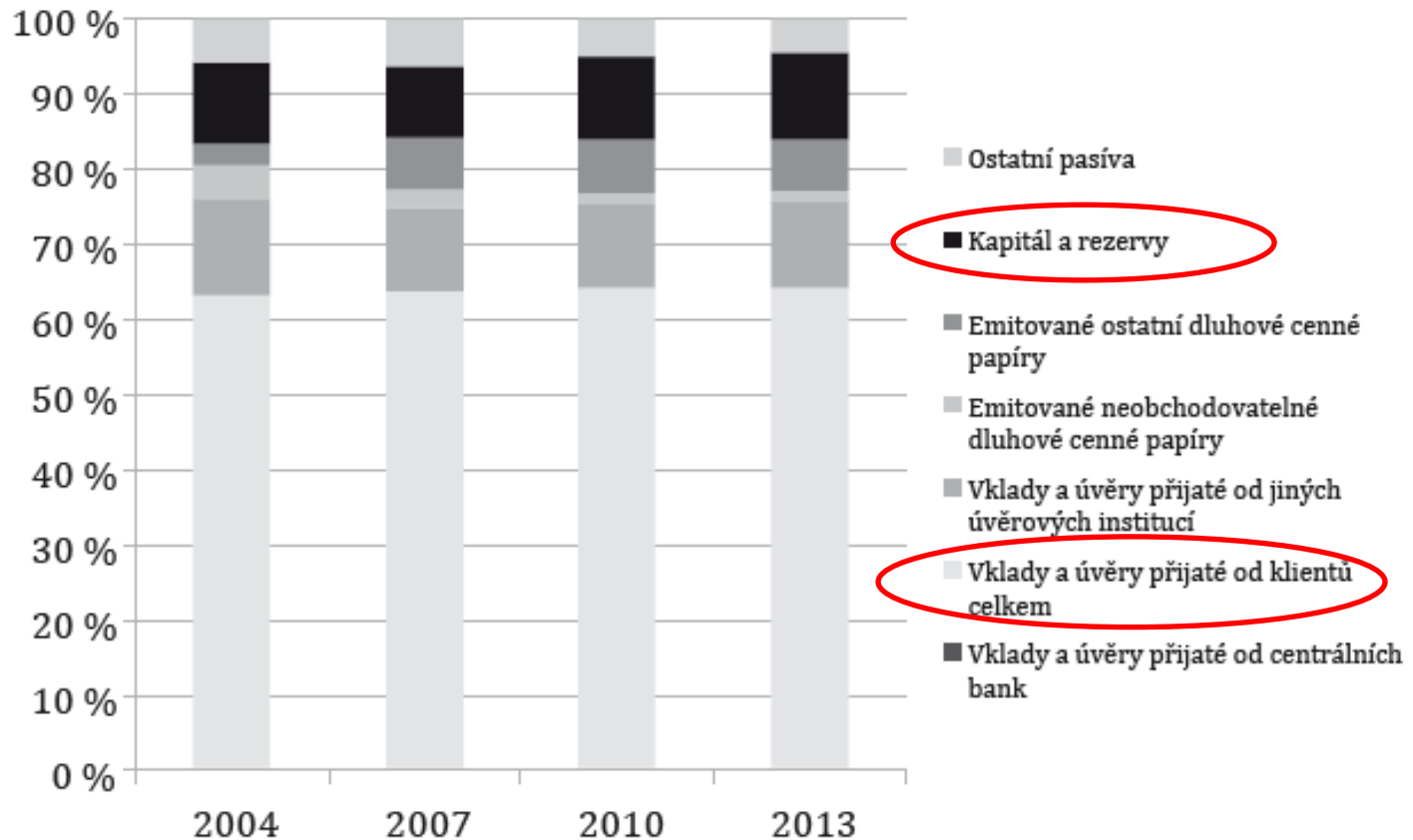
Pasivní bankovní operace (obchody) se projeví na pravé straně bilance.

- Patří sem zejména činnosti spojené s pozicí banky jako dlužníka
 - **získávání cizího kapitálu** (sběr klientských vkladů, emise bankovních obligací nebo depozitních certifikátů, přijímání úvěrů na mezibankovním trhu), ale též
 - **tvorba vlastního kapitálu** (emisí akcií a vytvářením rezervních a jiných fondů ze zisku).

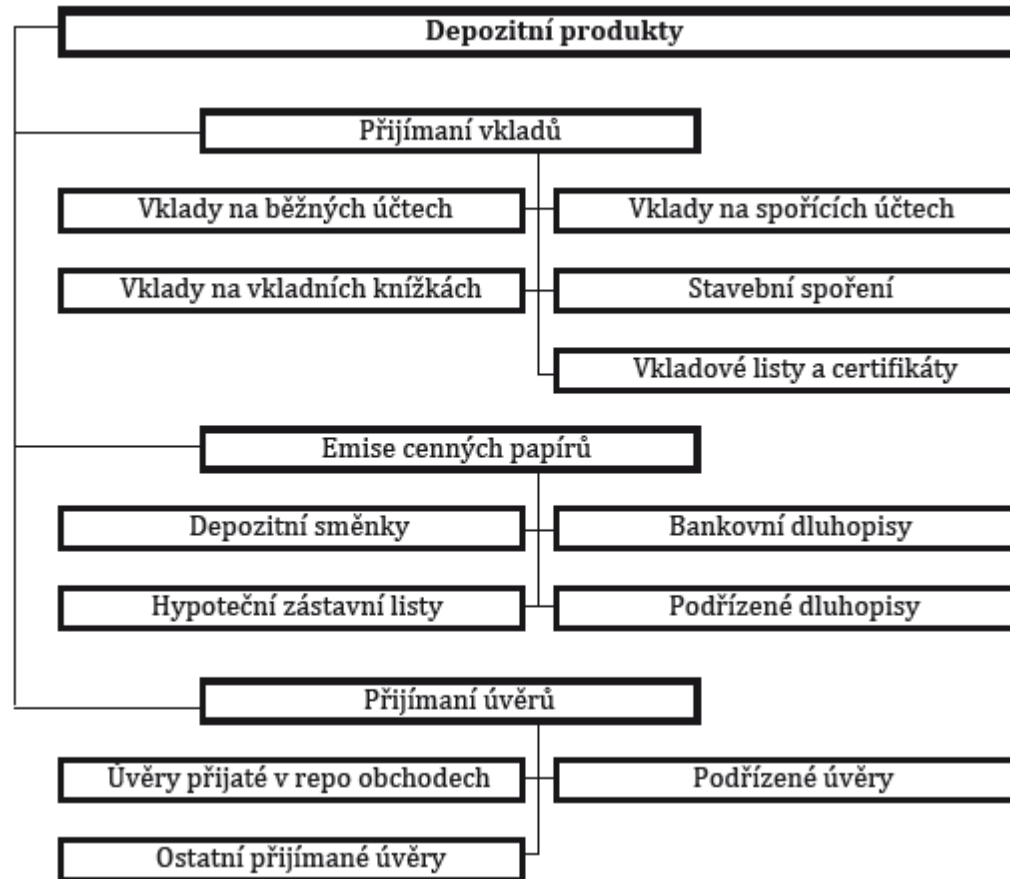


Struktura pasiv bank v ČR

Obrázek VII-3: Struktura pasiv českého bankovního sektoru v 2004–2013



Bankovní depozitní produkty





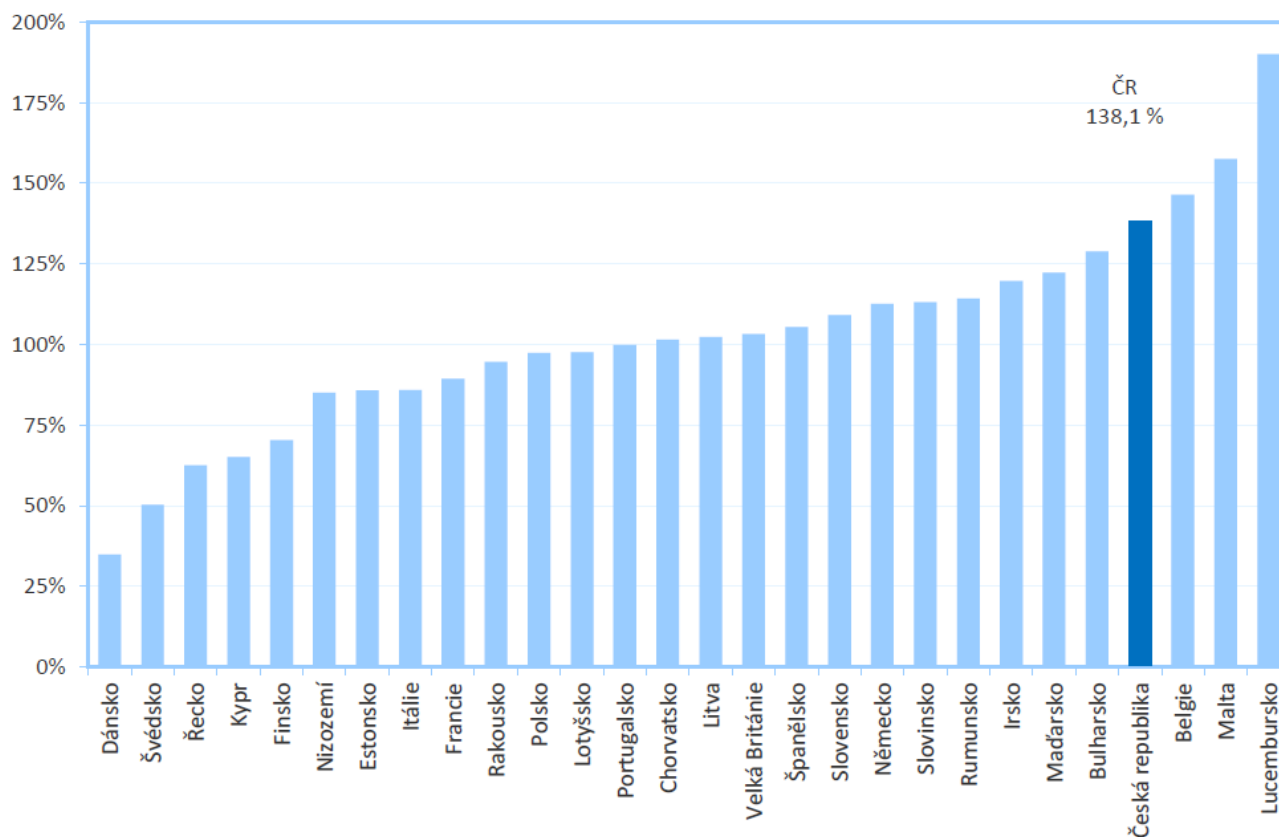
Vklady domácností a podniků

	2015		2016					
	listopad		září		říjen		listopad	
	Sazba (% p.a.)	Objem (mld. Kč)	Sazba (% p.a.)	Objem (mld. Kč)	Sazba (% p.a.)	Objem (mld. Kč)	Sazba (% p.a.)	Objem (mld. Kč)
(1) Vklady domácností²⁾								
(1.1) Jednodenní ³⁾	0,21	1 430,6	0,13	1 604,1	0,13	1 615,4	0,12	1 646,1
z toho: běžné účty	0,07	869,4	0,06	994,4	0,06	1 003,2	0,06	1 029,1
(1.2) S dohodnutou splatností	1,38	4,7	0,90	2,9	0,62	4,1	1,06	4,5
z toho: do 2 let včetně	1,22	3,8	0,89	2,6	0,58	3,7	1,07	4,2
(1.3) S výpovědní lhůtou ^{3, 4)}	1,31	285,2	1,06	247,5	1,06	245,7	1,06	244,9
(1.3.1) Do 3 měsíců včetně	1,44	253,0	1,17	220,4	1,17	218,7	1,17	218,0
(1.3.2) Nad 3 měsíce	0,25	32,2	0,17	27,0	0,17	27,0	0,17	26,9
(2) Vklady nefinančních podniků								
(2.1) Jednodenní ³⁾	0,09	626,7	0,05	631,1	0,05	643,7	0,05	683,2
(2.2) S dohodnutou splatností	0,32	13,7	0,07	19,6	0,06	19,7	0,08	23,3
z toho: do 1 roku včetně	0,25	12,2	0,07	19,5	0,06	19,6	0,08	23,2

Dostatek likvidity v ČR

Ukazatel vklady / úvěry (loan-to-deposit, LTD) > 1

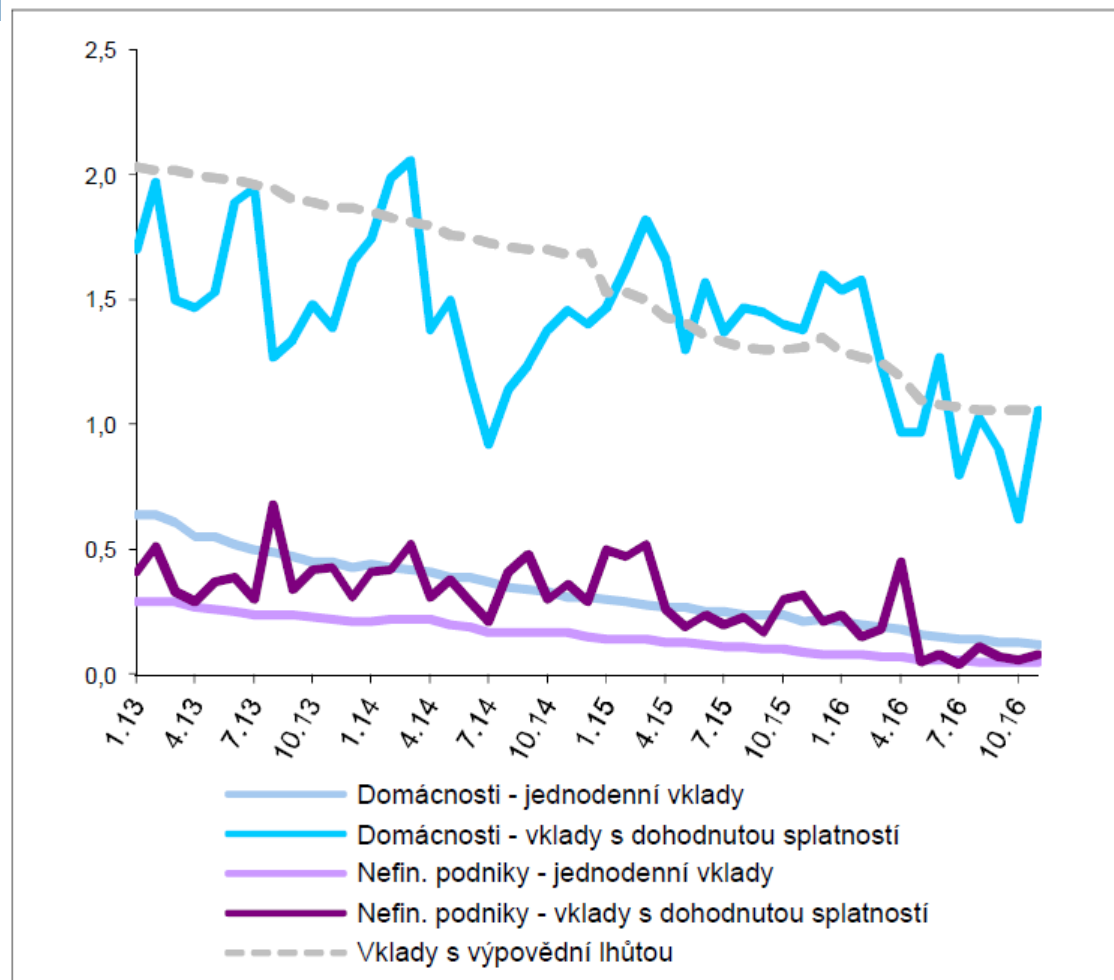
Graf 5.1: Poměr bankovních klientských vkladů ke klientským úvěrům ke konci roku ve státech EU



Zdroj: MFČR (2016). Zpráva o vývoji finančního trhu v roce 2015



Vklady - nové obchody (%)



Příklad struktury pasiv banky (IFRS*)



(mil. Kč)	31/12 2014	31/12 2015	Ytd. změna	
Finanční závazky k obchodování	69 624	29 970	-57%	Pokles kvůli reklasifikaci repo operací a transakcí na peněžním trhu do Závazků (více v poznámce).
Finanční závazky v zůstatkové hodnotě	686 136	812 205	+18%	
<i>Závazky k centrálním bankám</i>	0	0	0%	
<i>Závazky k úvěrovým institucím</i>	59 065	23 786	-60%	
<i>Závazky k ostatním klientům</i>	599 142	621 927	+4%	
<i>Vydané dluhové cenné papíry</i>	27 929	166 492	>+100%	Nárůst kvůli záměně mezibankovních vkladů za směnky.
<i>Podřízené závazky</i>	0	0	0%	
Přecenění na reálnou hodnotu u portfoliově zajišťovacích obchodů	5 145	4 062	-21%	
Zajišťovací deriváty se zápornou reálnou hodnotou	11 987	10 774	-10%	
Závazky ze splatné daně	196	170	-13%	
Závazky z odložené daně	2 280	2 162	-5%	
Rezervy	736	536	-27%	
Ostatní závazky	3 955	5 727	+45%	
Závazky celkem	780 059	865 606	+11%	
Základní kapitál	5 855	5 855	0%	Nárůst díky navýšení kapitálu.
Emisní ážio	15 509	20 929	+35%	
Zákonný rezervní fond	18 687	18 687	0%	
Nerozdělený zisk	38 397	38 517	0%	
Oceňovací rozdíly z realizovatelných finančních aktiv	3 732	3 944	+6%	
Oceňovací rozdíly ze zajištění peněžních toků	3 192	2 609	-18%	
Oceňovací rozdíly z přepočtu zahraničních měn	0	0	0%	
Vlastní kapitál náležící akcionářům Banky	85 372	90 541	+6%	
Menšinové podíly	208	178	-14%	
Vlastní kapitál celkem	85 580	90 719	+6%	
Závazky a vlastní kapitál celkem	865 639	956 325	+10%	

Poznámka: ČSOB přehodnotila řízení některých pasiv. Výsledkem toho je, že repo operace a transakce na peněžním trhu, které byly původně vykazovány v řádku „Finanční závazky k obchodování“ do 4Q 2014, jsou od 1Q 2015 nově zahrnuty do řádku „Finanční závazky v zůstatkové hodnotě“ (Závazky k ostatním klientům). Rozvaha za rok 2014 nebyla podle těchto změn přepočítána.

Zdroj: ČSOB (2016). Výsledky za rok / 4. čtvrtletí 2015 Skupiny ČSOB - Divize Česká republika

* IFRS = International Financial Reporting Standards

Kapitál jako polštář pro krytí ztrát 40

Rozvaha komerční banky

<i>AKTIVA</i>	<i>PASIVA</i>
Hotovost	Depozita
Cenné papíry	
Ostatní aktiva	
Úvěry	Mezibankovní trh
	Kapitál 60
Ztráta z úvěru 40	Ztráta 40

The diagram illustrates the balance sheet of a commercial bank. The assets side (AKTIVA) includes Cash (Hotovost), Securities (Cenné papíry), Other assets (Ostatní aktiva), Loans (Úvěry), and a loan loss (Ztráta z úvěru 40). The liabilities side (PASIVA) includes Deposits (Depozita), Interbank market (Mezibankovní trh), Capital (Kapitál 60), and a loss (Ztráta 40). A red box highlights the Capital of 60. A grey box highlights the loan loss of 40. A larger red box highlights the total of 100, which is the sum of the Capital (60) and the loan loss (40). Blue brackets on the right side of the table indicate these groupings.

Kapitál jako polštář pro krytí ztrát 120

Rozvaha komerční banky

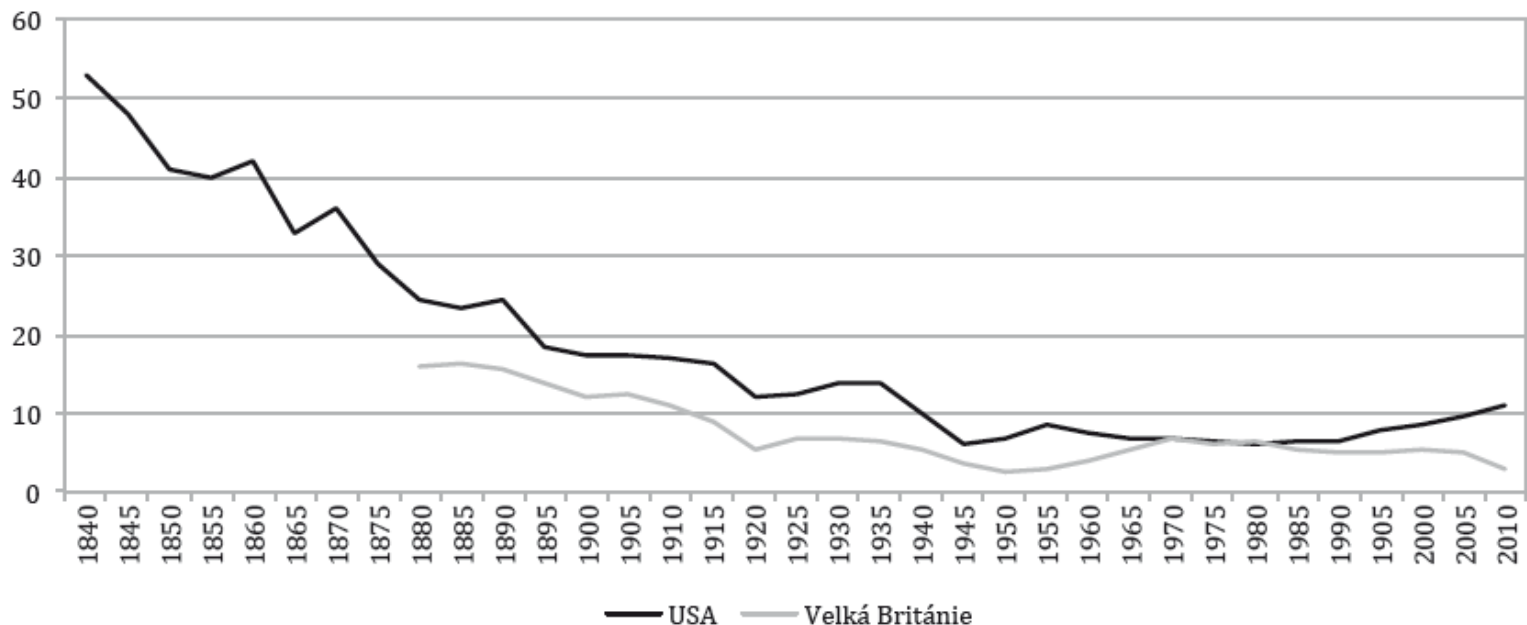
<i>AKTIVA</i>	<i>PASIVA</i>
Hotovost	Depozita
Cenné papíry	
Ostatní aktiva	
Úvěry	Mezibankovní trh
Ztráta z úvěru 120	Celková kapitálová ztráta 100
	Nepokrytá ztráta 20

} 100
} -20

Zdroj: autor

Pokles kapitálu bank vs. maximalizace průměrného výnosu na kapitál (ROAE)

**Obrázek V-1: Ukazatel kapitál/aktiva u bank v USA a Velké Británii
31. 12. 1840 – 31. 12. 2010 (v %)**



Doporučená literatura



Zdroj: edu.xunta.gal



Kapitola VII (Likvidita, likviditní riziko a řízení pasiv)

Zdroj: autor